

Kainuun ELY-keskus

kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

PL 115

87101 Kajaani

Viite: KAIELY/78/2022

**LAUSUNTO PUOLANGAN UKONKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN TÄYDENNETYSTÄ ARVIOINTISELOSTUKSESTA**

Winda Energy Oy suunnittelee Puolangan kunnan länsiosaan Ukonkankaan alueelle pinta-alaltaan noin 1 340 hehtaarin tuulivoimapuistoa. Alue sijaitsee noin 13,5 km Puolangan keskustasta lounaaseen. Vaalan kunnanrajaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajaan on etäisyyttä noin 6 km. Toteutettavien voimaloiden kokonaiskorkeus on noin 320 metriä ja yksikköteho 6-10 MW. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto VE1: Puolangan Ukonkankaan alueelle rakennetaan 15 tuulivoimalaa.
- Vaihtoehto VE2: Puolangan Ukonkankaan alueelle rakennetaan 12 tuulivoimalaa.

Sähkönsiirron osalta on arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- SVE1a ja -b: Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan rakentamalla hankealueelta noin 32,2–33,1 km pituinen 400 kV voimajohto OX2:n sähköasemalle Pontemaan. Voimajohto kulkisi Puokion kylän kautta Pieni Saukkosuolle, jonka jälkeen joko Nuanjärven pohjoispuolelta (SVE1a) tai eteläpuolelta (SVE1b).
- SVE2a ja -b: Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan rakentamalla hankealueelta noin 25,9–26,5 km pituinen 400 kV voimajohto Lumimäen sähköasemalle. Sähkönsiirron osalta SVE2 liittyminen toteutetaan yhteistyössä Metsähallituksen Hirvivaara-Murtiovaara ja Koirakankaan tuulivoimapuistojen kanssa. Voimajohto kulkisi hankealueelta kaakkoon Iso Koirasuon itäpuolelle, jonka jälkeen linjaus suuntautuisi lounaaseen Lumimäen sähköasemalle saakka. Voimajohdon alkupäähän on arvioitu kaksi alavaihtoehtoa SVE2a ja SVE2b.

Kainuun liitto on antanut lausunnon Puolangan Ukonkankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 23.6.2022 ja ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 8.5.2024.

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

Ympäristövaikutusten arviointiselostus, täydennetty (YVA-selostus)

Kainuun liitto esittää, että Kainuun liiton lausunnossa 8.5.2024 (Dnro 214/08.00.01/2022) todetut tarkennukset huomioidaan lausunnoilla olevassa täydennetyssä YVA-selostuksessa. Lisäksi YVA-selostukseen on hyvä täsmentää, että Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa YVA-selostuksessa todetun viiden sijasta. Lisäksi Kainuun liitto toteaa, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä lainvoimainen.

Kainuun liitto tuo esille, että Kainuun maakuntasuunnitelmaa 2045 ja maakuntaohjelmaa 2026-2029 valmistellaan parhaillaan.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa täydennetystä YVA-selostuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

17.3.2025

Dnro 189/08.00.01/2023

Sonkajärven kunta

sonkajarvi@sonkajarvi.fi

Lepokankaantie 2

74300 Sonkajärvi

Viite: Lausuntopyyntö 19.2.2025

LAUSUNTO SONKAJÄRVEN HONKAMÄKI-VIIDANKANGAS TUULIVOIMAHANKKEEN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN KAVAEHDOTUKSESTA

Sonkajärven kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Honkamäki-Viidankangas tuulivoimahankkeen tuulivoimaosayleiskaavan kaavaluonnoksesta Pohjan Voima Oy:n hankekehitysyhtiö Tuulipuisto Honkamäki-Viidankangas Oy suunnittelee Sonkajärven kunnan pohjoisosaan noin 10 km etäisyydelle Kainuun maakunnan rajasta pinta-alaltaan 4 496 hehtaarin tuulivoimapuistoa. Osayleiskaavan on tarkoitus mahdollistaa enintään 28 tuulivoimalan rakentaminen.

Tuulivoimaloiden yksikköteho on enintään 14 MW ja kokonaiskorkeus enintään 295 metriä. Tuulivoimapuiston sähkönsiirto on suunniteltu Iisalmen suuntaan. Kainuun liitto on antanut lausunnon tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta 25.6.2024.

Lausunto kaavaehdotuksesta

Tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostus on laadittu selkeästi ja kattavasti. Kaavaselostuksessa on osittain huomioitu Kainuun liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto.

Kainuun liitto huomauttaa, että kaavaselostuksen kuvissa 5 ja 6 ei ole huomioitu vuonna 2023 hyväksytyn Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ratkaisuja (kaava on voimassa, mutta ei vielä lainvoimainen). Kainuun liitto ehdottaa, että kuvaan 5 lisättäisiin rinnalle ote Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta, jossa on mukana Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 muutokset Kainuun maakuntakaavoihin. Lisäksi Kainuun liitto ehdottaa, että kuvan 6 (ote Kainuun tuulivoimamaakuntakaavasta) rinnalle lisättäisiin ote Kainuun tuulivoimamaakuntakaavasta 2035.

Kainuun liitto pyytää huomioimaan hankkeen jatkosuunnittelussa eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset Kainuun ja Pohjois-Savon maakuntien rajalla, johon on suunnitteilla useita seudullisia ja paikallisia tuulivoimapuistoja.

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

Kainuun liitto suosittelee esittämään keinoja haitallisten vaikutusten lieventämiseksi yhteistyössä muiden alueen tuulivoimatoimijoiden kanssa.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

17.3.2025

Dnro 275/00.04.01/2022

Pohjois-Pohjanmaan liitto

kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Poratie 5 A

90140 Oulu

Viite: Lausuntopyyntöne 14.2.2025

LAUSUNTO POHJOIS-POHJANMAAN ENERGIA- JA ILMASTOVAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUKSESTA

Pohjois-Pohjanmaan liitto on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotuksesta. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallituksen 19.11.2024 ohjauksen pohjalta käytyjen työneuvotteluiden ja kaavaprosessin juridisten arviointien kautta on päädytty järjestämään uusi ehdotusvaiheen julkinen kuuleminen. Vaihemaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen pääteemat ovat:

- Energiantuotanto, varastointi ja siirto mm. maa- ja merituulivoima, vetytalous, aurinkovoima
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu
- Aluerakenne ja saavutettavuus
- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen

Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksyntäkäsittelyyn toukokuussa 2025.

Lausunto kaavaehdotuksesta

Kainuun liitto pitää edelleen tärkeänä, että maankäytön suunnittelussa huomioidaan ja varaudutaan Kontiomäki-Kemijärvi ratayhteyden kehittämistarpeisiin pitkän aikavälin tavoitteena ja mahdollisuutena sekä tunnistetaan valtateiden 5 ja 22 merkitys saavuttavuuden, elinkeinoelämän tarpeiden sekä maantieverkon verkostomaisuuden toteutumisen ja yhdistävyyden kannalta, sekä huomioidaan myös tavoitteet niiden kuulumisesta runkoverkkoon.

Kainuun liitto esittää kaavateknisenä korjauksena maakuntakaavaehdotusta muutettavaksi siten, että nähtävillä olevassa maakuntakaavaehdotuksessa osoitetut maakuntarajat ylittävät pohjavesialueiden maakuntakaavamerkinnot rajoittuvat vain Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava-alueelle.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksessa on osoitettu vetylaitos (t-2 merkintä) Vaalaan Kainuun maakuntarajan välittömään

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

läheisyyteen. Kainuun liitto pyytää huomioimaan ja esittämään selkeästi vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa vetylaitoksen mahdolliset maakuntarajan ylittävät vaikutukset.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa maakuntakaavan kaavaehdotuksesta.

Kainuun liitto

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiantuntija

Kirjallinen asiantuntijalausunto aluehallinnon uudistuksesta*Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle*

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta jättää pyynnöstä asiantuntijalausunto valtion aluehallintouudistuksesta. Kainuun liiton puolesta lausun seuraavaa:

Valtion aluehallintouudistus on merkitykseltään suuri suomalaiselle aluekehitykselle ja maakuntien liitoille. Nykyisessä valtion aluehallinnon rakenteessa ELY-keskukset ovat aluekehityksessä kunnallista itsehallintoa edustavien maakuntien tärkein yhteistyökumppani ja vastinorganisaatio alueilla.

Kainuun liitto tukee hallitusohjelman isoa tavoitetta sujuvoittaa muun muassa lupakäytäntöjen prosesseja. Tuon tavoitteen saavuttamiseksi sekä TE-palveluita koskevan uudistuksen yhteisvaikutuksena aluehallinnon uudistus on välttämätön.

Kun kyseessä on elinvoiman kehittämiseen liittyvät tehtävät, paikallisten olosuhteiden tunteminen vähintään maakunnittain on valtion aluehallinnossa tärkeää. Aluehallinnon aito läsnäolo on erityisen tärkeää erityisolosuhteiden maakunnissa, kuten itäisessä ja pohjoisessa Suomessa tai rakenteellisista haasteista kärsivissä maakunnissa. Hallituksen esitys jättää kuitenkin huolen valtionhallinnon alueellisen läsnäolon heikkenemisestä uudistuksen myötä.

Kainuun liitto ei hyväksy sitä, että valtakunnallisella virastolla olisi vain viisi alueellista yksikköä, kun nykyinen aluehallintovirastorakenne perustuu kuuteen toimialueeseen. Hallituksen esityksessä yhden toimialueen karsinta tehtäisiin käytännössä yhdistämällä Pohjois-Suomen ja Lapin aluehallintovirastojen toimialueet sekä siihen liittämällä Keski-Pohjanmaan maakunta uudeksi, puoli Suomea kattavaksi toimialueeksi. On merkittävä riski, että valtion lupa- ja valvontaviranomaisen toiminta ja päätöksenteko etäänny Pohjois-Suomessa muusta maasta poikkeavalla tavalla, mitä ei voi hyväksyä.

Lainsäädäntö sisältää esitykset myös uusien elinvoimakeskusten toimialueista ja toimipaikoista. Kainuun liitto korostaa, että kaikissa maakunnissa tulee olla toimivallaltaan mahdollisimman yhteneväiset aluehallinnon toimipaikat. Kainuun liitto ei näe mitään syytä säätää elinvoimakeskusten päätoimipaikoista.

Osoite:

Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Sähköposti:

etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi
Kirjaamo 040 722 0900
www.kainuunliitto.fi

Laskutus:

Kainuun liitto
003724969924
PL 5016
02066 DOCUSCAN

Y-tunnus:

2496992-4

Toisin kuin hallituksen esityksessä esitetään, yhtä maakuntaa laajempien elinvoimakeskusten toimipaikkojen tulisi olla keskenään tasavertaisia.

Päätoimipaikkastatus määritteli tarpeettomasti esimerkiksi elinvoimakeskuksen ylijohtajan sijaintipaikan ja saattaisi johtaa myös asiantuntijoiden keskittymiseen ylimmän johdon mukana. Tämä ei vastaa koko Suomen edun mukaista elinvoimapolitiikkaa. Päätoimipaikoista säätämisestä pidättäytyminen osoittaisi modernia ja nykyistä tilannetta vastaavaa ajattelua ja toimintatapaa monipaikkaisessa työelämässä.

Asiakastarpeiden huomiointi ei voi toteutua ilman elinvoimakeskusten toiminnan paikallisuuden varmistamista. Valtion aluehallinnon toimijoiden pitää olla läsnä alueilla. Alueen tuntemus ja alueiden erilaisuuden huomiointi edellyttävät monialaista maakunnallista valtion hallintoa. Uudistuksessa pitää varmistaa valtion hallinnon riittävä vuorovaikutteinen läsnäolo kaikissa 18 maakunnassa. Tälle on perusteet aluekehityslaissa.

Lisäksi elinvoimakeskusten resurssien pitää aidosti turvata alueellinen läsnäolo. Keskusten palveluja käyttävien asiakkaiden asiointimatkojen ei tulisi pidentyä hallinnollisen uudistuksen takia.

Lainsäädännössä tulisi selvästi todeta maakuntaohjelmien yksiselitteinen ohjausvaikutus alueella toimiviin viranomaisiin. Elinvoimakeskuksen tulee sitoutua maakuntaohjelman tavoitteisiin ja toteutukseen. Tämä voi toteutua vain, mikäli jokaisessa maakunnassa on toimivaltainen elinvoimakeskus tai toimivaltainen ja tuloksellisen toiminnan mahdollistavalla tavalla resursoitu elinvoimakeskuksen toimipiste.

Valtakunnallisesti keskitettäviä tehtäviä olisi lakiesityksen mukaan elinvoimakeskuksilla runsaasti. Tämä heikentää yksittäisiä elinvoimakeskuksia ja kaventaa niiden luonnetta aidosti monialaisina yksikköinä toimialueillaan. Keskitetyt tehtävät tulisi jakaa mahdollisimman tasapuolisesti maakunnallisten toimipaikkojen kesken. Erikoistumisia ja tehtävien keskittämisiä tulee jatkossa tehdä vain painavin perustein ja säädetysti.

Keskitettyjen tehtävien runsas määrä tekee elinvoimakeskusten tehtävärakenteesta keskenään hyvin erilaisia. Tämä voi heikentää hallitusohjelman tavoitetta vahvoista elinvoimakeskuksista, tai ainakaan kaikista elinvoimakeskuksista ei tule yhtä vahvoja ja lisäksi niistä tulee asiakasnäkökulmasta vaikeasti hahmotettavia.

Kainuun liitto ei tue ilmasto- ja vesistöasioiden tai patoturvallisuuteen liittyvien erikoistumistehtävien siirtämistä pois nyt perustettavalta Pohjois-Suomen elinvoimakeskukselta. Pohjois-Suomen elinvoimakeskus edustaa suurinta osaa pohjoisen Suomen väestöstä ja sen tulisi olla tehtävärakenteeltaan vahva valtion aluehallinnon yksikkö. Lisäksi osaavan työvoiman saatavuuden turvaamisen näkökulmasta

olisi hyvä, että keskitetyt tehtävät vastaisivat alueen koulutusprofiilia sekä ELY-keskusten jo aiemmin kehittämää asiantuntemusta.

Valtakunnallisen lupa- ja valvontaviraston perustaminen on perustelua erityisesti luvitukseen liittyvien prosessien sujuvoittamiseksi. Esityksen mukaisesti lupa- ja valvontavirastolla olisi kuitenkin sellaisia tehtäviä, joilla olisi vahva alueellinen ulottuvuus – esimerkiksi merkittävä osa aiemmin ELY-keskuksille kuuluneista ympäristövastuualueen tehtävistä. Tämä voi etäännyttää palveluiden saatavuutta yrityksistä ja vaikuttaa negatiivisesti aluetalouteen.

Hallituksen esitys perustuu kaiken kaikkiaan oletukselle, että luvitusprosessit sujuvoituvat valtion aluehallinnon organisaatiota uudistamalla, vaikka todellisuudessa kysymys on pitkälti myös viraston sisäisten prosessien uudistamisesta sekä viraston resurssoinnista.

ELY-keskusten toiminnassa on perinteisesti korostunut alueellisten olosuhteiden ja paikallisen toimintaympäristön tuntemus. Kainuun liitto pitää riskinä, että alueellisen asiantuntemuksen säilymistä ei ole otettu valtakunnallisen viraston osalta riittävästi huomioon silloin, kun tehtäviä siirrettään nykyisiltä ELY-keskuksilta valtakunnalliseen virastoon.

Kainuun liitto esittää, että EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen rahoitustehtävät siirrettäisiin elinvoimakeskuksille seuraavan ohjelmakauden alussa niin, että jokainen keskus kaikki toimipaikkansa aidosti osallistaen vastaisi omista rahoituspäätöksistään.

Yksi uudistuksen suurimmista riskeistä Kainuun ja usean muun maakunnan näkökulmasta liittyy EU:n maaseuturahaston varojen allokaatioon. Tällä hetkellä maaseuturahaston varat allokoidaan ELY-keskuksittain, mikä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta tarkoittaa käytännössä maakunnittaista rahoituksen kohdentumista. Hallituksen esitys muuttaa teknisesti kaikki maininnat ELY-keskuksista elinvoimakeskuksiksi, mikä muuttaa radikaalilla tavalla maaseuturahaston varojen kohdentamisen ja laajentaa kohdennuksen maakunnista elinvoimakeskusten kokoisille alueille. Tämä on suuri riski sille, että osa maakunnista menettää merkittävästi maaseuturahaston rahoitusta. Lainsäädäntöön olisikin kirjattava, että maaseuturahaston rahoitustehtävät hoidetaan maakunnittain.

Elinvoimakeskusten toimialaohjaus tulisi jatkossakin usealta ministeriöltä. Tämä uhkaa jatkaa aluehallinnon siiloutumista ja strategisuuden toteutumista yleisesti.

Hallituksen esityksen elinvoimakeskuksia koskevissa tavoitteissa todetaan muun muassa, että elinvoimakeskusten toiminnan on tarkoitus tukea alueiden omiin vahvuuksiin ja erityispiirteisiin perustuvaa alueiden kehittämistä yhteistyössä maakuntien liittojen kanssa. Useamman maakunnan muodostamissa elinvoimakeskuksissa tulisi huomioida maakuntien erilaisuus niin, että substanssimäärärahapäätöksissä

päätettäisiin maakuntakohtaisista määrärahakiintiöistä nykyistä käytäntöä laajemmin. Tällä varmistettaisiin määrärahojen tasapuolinen käyttö.

Kajaanissa 20.3.2025

Riikka Pirkkalainen

maakuntajohtaja

Kajaanin kaupunki
Ympäristötekhninen toimiala / Kaavoitus
kajaani@kajaani.fi
PL 133, 87101 Kajaani

Lausunto Lassinniityn aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta

Eero S SPC Oy hakee suunnittelutarveratkaisua Lassinniitylle Kajaaniin rakennettavaksi suunnitellulle aurinkovoima-alueelle. Aurinkovoima-alue sijaitsee noin 27 km Kajaanin keskustasta lounaaseen, valtatie 5 länsipuolella. Hankealueen pinta-ala noin 175 hehtaaria, josta aurinkovoimaloita tulee noin 143 hehtaarin alueelle. Aurinkovoimahankkeen suunniteltu teho on noin 100 MW ja vuosittainen tuotto noin 87 GWh. Alueelle sijoitetaan yhteensä noin 150 000 aurinkopaneelia sekä lisäksi välimuuntajia, sammutusvesiallas/-altaita ja sähköasema sekä mahdollisesti akkuvarasto (optio 50 MW akustolle).

Sähköverkkoliitynnän toteutettava vaihtoehto varmistuu myöhemmin. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen perusteella paneelialueen kaapeloinnit tuodaan hankealueella sijaitsevalle sähköasemalle. Sähköasemalta suoritetaan maakaapelointi mukaillen VT5 kohti Terrafamen ilmajohtoa sekä junarataa. Junaradan kohdalla junarata sekä Terrafamen ilmajohto alitetaan. Alituksen jälkeen kaapelointi jatkuu kohti hankkeen erotinasemaa. Erotinaseman tarkempi sijainti tarkentuu suunnitelmien edetessä. Erotinasemalta sähkönsiirto jatkuu 110kV ilmajohdolla kohti olemassa olevaa Vuolijoen sähköasemaa, tai vaihtoehtoisesti Fingridin suunnittelemaalle uudelle Höyttikankaan sähköasemalle

Erotinasemalta eteenpäin on kaksi vaihtoehtoa:

- SVE1 = Erotinasemalta Vuolijoen sähköasemalle rakennetaan oma 110kV ilmajohtolinja hankekehittäjän toimesta.
- SVE2 = Paikallinen jakeluverkkoyhtiö rakentaa mahdollisesti ilmajohto-osuuden siten, että se palvelee yleistä verkonkehitystä. Jakeluverkko ei ole vielä sitoutunut/päyttänyt ilmajohdon toteuttamisesta. Tämän toteutuessa erotinasemalta liitytään tähän ilmajohtorakenteeseen.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa tai asemakaavaa.

Lausunto suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta

Suunnittelutarveratkaisuhakemus on laadittu selkeästi ja siinä on huomioitu Kainuun voimassa olevat maakuntakaavat, koko maakuntakaava-aluetta koskevat yleismääräykset sekä kaavamerkinnot- ja niitä koskevat määräykset riittävästi.

Kainuun liitto korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa huomioidaan erityisesti koko maakuntakaava-aluetta koskeva yleinen energian siirtoa koskeva määräys:

”Energiantuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiantuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Energiasiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.”

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta.

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiatuntija

Jakelu Kajaanin kaupunki kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4

Paltamon kunta
paltamon.kunta@paltamo.fi
Salmelankuja 1
88300 Paltamo

Lausunto Paltamo Hukkalansalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta

Paltamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Hukkalansalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta. Ilmatar Paltamo Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Paltamon kunnan pohjoisrajalle. Yleiskaava-alueen pinta-ala on noin 2920 hehtaaria. Yleiskaavan pinta-ala on pienentynyt kaavaluonnosvaiheessa, jolloin kaava-alueen pinta-ala oli 3 444 hehtaaria. Yleiskaava mahdollistaa enintään 19 tuulivoimalan rakentamisen. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho noin 6–10 megawattia (MW), jolloin hankkeen kokonaisteho olisi arviolta noin 114–190 MW. Ulkoisen sähkönsiirron osalta jatkosuunnitteluun on valikoitunut Osmankajärven eteläpuolitse kulkeva 110 kV voimajohtovaihtoehto. Kainuun liitto on antanut lausunnon osayleiskaavan luonnoksesta 25.11.2023. Hankkeeseen on toteutettu myös ympäristövaikutusten arviointimenettely. Kainuun liitto on lausunut YVA-selostuksesta 29.11.2023.

Lausunto osayleiskaavaehdotuksesta

Hukkalansalon tuulivoimapuiston osayleiskaava on laadittu selkeästi ja sen kaavaselostuksessa on esitetty Kainuun voimassa olevat maakuntakaavat, merkinnät ja määräykset riittävästi. Lisäksi kaavaselostuksessa on osittain huomioitu Kainuun liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto.

Kainuun liitto pyytää kiinnittämään huomiota Hukkalansalon osayleiskaavaprosessissa ja hyväksymismenettelyssä, että Kainuussa on voimassa kaksi tuulivoimamaakuntakaavaa. Hukkalansalon tuulivoima-alue on osoitettu osa-aluemerkinnällä tv-27 Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035, joka on voimassa mutta ei ole vielä lainvoimainen.

Kainuun liitto toteaa, että kaavaselostuksen kuvassa 7 on ote maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta, jossa ei ole huomioitu voimassa olevaa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavaa 2035. Kainuun liitto esittää, että

kuva 7 korvataan otteella ajantasaisesta Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä.

Lisäksi Kainuun liitto pyytää korjaamaan ja tarkentamaan kaavaselostuksen kappaletta "8.2.3.2 Yleiskaavan suhde maakuntakaavaan" seuraavasti:

- Tuomaan selkeästi esille kaavaselostuksessa, että Hukkalansalon tuulivoimaosayleiskaavan suhdetta tarkastellaan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavaan 2035 (voimassa, ei lainvoimainen), eikä vuonna 2015 hyväksyttyyn tuulivoimamaakuntakaavaan (lainvoimainen 21.5.2019).
- Huomioimaan lauseessa "Hanke on lainvoimaan kuulutetun Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 periaatteen mukainen", että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on kuulutettu voimaan, mutta se ei vielä lainvoimainen.
- Ottamaan kaavaselostuksessa selkeästi kantaa, onko Hukkalansalon osayleiskaavan ratkaisussa kyse maakuntakaavan täsmentymisestä, maakuntakaavasta poikkeamisesta vai maakuntakaavan vastaisesta ratkaisusta perusteluineen. Tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetun tv-27 Hukkalansalo rajausta poikkeaa lausunnoilla olevassa kaavaehdotuksessa esitetystä kaavarajauksesta. Maakuntakaavan rajausta on tarkentunut kaavaprosessin aikana saatujen palautteiden, suurten petolintujen reviiritietojen sekä asutukseen kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioinnin perusteella. Lisäksi Hukkalansalon tv-alueelle on annettu erillinen aluekohtainen suunnittelumääräys maisemavaikutusten arvioinnin perusteella.

Kainuun liitolla ei ole muuta lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Sanna Schroderus
suunnittelujohtaja

Sanna Nikola-Määttä
ympäristöasiatuntija

Jakelu Paltamon kunta kirjaamo

Tiedoksi Kainuun liitto kirjaamo

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
040 722 0900
<https://kainuunliitto.fi>
2496992-4